

Adroddiad crynodeb i rieni a gofalwyr ar Ysgol Carreg Hirfaen

Dyddiad yr arolygiad: Mai 2023

gan Estyn, Estyn, Arolygiaeth Ei Fawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru

Trosolwg

Mae'r pennaeth yn brofiadol ac yn arwain yr ysgol yn gadarn ac effeithiol. Yr hyn sy'n bwysig iddo yw bod yr ysgol yn darparu addysg dda i'r disgyblion mewn amgylchedd cyfoes, cyfeillgar a gofalgar. Mae'n gwireddu hyn yn llwyddiannus, ac o ganlyniad, mae'r ysgol yn gymuned ddiogel a hynod ofalgar, lle mae staff a disgyblion yn parchu ei gilydd ac yn rhoi blaenoriaeth gref i les ei gilydd.

Yn ogystal â chanolbwyntio ar les cyffredinol y disgyblion, mae'r ysgol yn rhoi ffocws penodol ar eu hanghenion emosiynol a'u hiechyd meddwl. Un dechneg effeithiol a defnyddir yn ddyddiol gan y disgyblion er mwyn rhannu eu teimladau a phryderon yw'r gofrestr lles ar-lein. Drwy hyn, mae'r athrawon yn ymateb i bryderon unrhyw ddisgybl mewn ffordd sensitif ar ddechrau'r diwrnod ysgol.

Mae'r rhan fwyaf o ddisgyblion yn ymddwyn yn dda; maent yn foengar a chwrtais ac yn ofalgar iawn o'i gilydd. Mae llawer yn gwneud defnydd da o'r ystod eang o gyfleoedd a gânt i ddatblygu eu medrau arwain a dylanwadu ar waith yr ysgol. Mae'r rhan fwyaf o ddisgyblion yn gwneud cynnydd da o'u manau cychwyn yn eu medrau llythrennedd, rhifedd a thechnoleg gwybodaeth a chyfathrebu (TGCh). Fodd bynnag, mae lleiafrif yn tueddu i droi gormod i siarad Saesneg ar adegau ac nid ydynt yn cael digon o gyfleoedd i ddefnyddio'u medrau rhifedd mewn pynciau heblaw mathemateg. Mae medrau creadigol y rhan fwyaf yn datblygu'n dda iawn.

Mae'r athrawon a'r staff ategol yn adnabod anghenion y disgyblion yn dda iawn ac yn cydweithio'n effeithiol i gynllunio profiadau dysgu sy'n eang a diddorol iddynt. Maent yn defnyddio'r adeilad ac ardaloedd allanol yr ysgol yn effeithlon i greu amgylchedd dysgu ysgogol i'r disgyblion. Un nodwedd gref iawn o'r ddarpariaeth yw'r cyfleoedd estynedig a ddarperir i bob disgybl ymgymryd â gweithgareddau awyr agored gwerthfawr. Mae'r profiadau cyfoethog hyn wedi dylanwadu'n gadarnhaol ar les y disgyblion a'u hymwybyddiaeth o bwysigrwydd bod yn yr awyr agored am gyfnodau estynedig.

Mae athrawon yn asesu'r disgyblion yn barhaus ac yn defnyddio'r wybodaeth yn effeithiol i gynllunio'r camau nesaf iddynt. Mae hyn yn arbennig o effeithiol yn nosbarthiadau'r dysgu sylfaen. Mae pob un o'r athrawon yn darparu adborth gwerthfawr ar lafar i gynorthwyo'r disgyblion i wella'u gwaith. Mewn llawer o ddosbarthiadau, lle mae hynny'n briodol, mae athrawon hefyd yn darparu adborth ysgrifenedig effeithiol iddynt. Fodd bynnag, nid yw'r arfer hon bob amser yn gyson effeithiol.

Argymhellion

- A1 Sicrhau bod disgyblion yn siarad Cymraeg yn gyson mewn sesiynau dysgu ac ar adegau eraill, o ystyried eu hoed a'u gallu
- A2 Rhannu arfer dda ar draws yr ysgol mewn perthynas â'r dulliau effeithiol sy'n bodoli lle mae athrawon yn ymateb i waith disgyblion
- A3 Cynllunio ystod eang o gyfleoedd i ddisgyblion gymhwyso'u medrau rhifedd mewn amrywiol feysydd a chyd-destunau diddorol

Beth sy'n digwydd nesaf

Bydd yr ysgol yn llunio cynllun gweithredu i fynd i'r afael â'r argymhellion o'r arolygiad.

Bydd Estyn yn gwahodd yr ysgol i baratoi astudiaeth achos ar ei gwaith mewn perthynas â sut mae'n darparu cyfleoedd i ddisgyblion ymgymryd ag ystod o weithgareddau yn yr awyr agored er mwyn hyrwyddo arferion ffordd iach o fyw, i'w lledaenu ar wefan Estyn.

Cyd-destun yr ysgol

Enw'r darparwr	Ysgol Carreg Hirfaen
Awdurdod lleol	Cyngor Sir Gâr
Iaith y darparwr	Cymraeg
Math o ysgol	Cynradd
Cymeriad crefyddol	Ddim yn ysgol enwadol
Nifer y disgyblion ar y gofrestr	164
Nifer y disgyblion o oedran ysgol statudol	157
Nifer mewn dosbarthiadau meithrin (os yn berthnasol)	26
Canran y disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim dros gyfartaledd o dair blynedd (Canran genedlaethol y disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim dros gyfartaledd o dair blynedd yn y sector Cynradd yw 23.0%)	9.3%
Canran y disgyblion y nodwyd bod ganddynt anghenion dysgu ychwanegol (a) (Canran genedlaethol y disgyblion y nodwyd bod ganddynt anghenion dysgu ychwanegol yn y sector Cynradd yw 16.1%)	9%
Canran y disgyblion sy'n siarad Cymraeg ar yr aelwyd	48%
Canran y disgyblion sy'n siarad Saesneg fel iaith ychwanegol	0.0%
Dyddiad penodi'r pennaeth	01/05/2000
Dyddiad yr arolygiad blaenorol gan Estyn (os yw'n berthnasol)	27/01/2015
Dyddiad dechrau'r arolydiad	02/05/2023

Ⓜ Hawlfraint y Goron 2023: Gellir aildefnyddio'r adroddiad hwn yn ddi-dâl mewn unrhyw fformat neu gyfrwng ar yr amod y caiff ei aildefnyddio'n gywir ac na chaiff ei ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol. Rhaid cydnabod y deunydd fel hawlfraint y Goron a rhaid nodi teitl yr adroddiad penodol.

Dyddiad cyhoeddi: 06/07/2023

Sylwer, efallai na fydd y ffotograffau sy'n cael eu dangos yn rhai o'r ysgol sy'n destun yr adroddiad hwn.